

NIEUWE AANVRAAG 2021

Adviesaanvraag voor Werkprogramma 2021 Gezondheidsraad

Onderwerp: Duurzaamheid en houdbaarheid van de zorg; Is er een rol voor circulariteit van medische hulpmiddelen en PPE.

Beleidsdirectie: Programma Duurzame Zorg

Contactpersoon: (10)(2e)

Toelichting:

1 Wat is de vraagstelling?

Hoe kan hergebruik van medische hulpmiddelen bijdragen aan de kwaliteit en houdbaarheid van de Zorg?

Ingegeven door de tekorten tijdens de coronacrisis zijn medische hulpmiddelen en persoonlijke beschermingsmiddelen hergebruikt die normaal na eenmalig gebruik weggegooid worden. Dit was een van de kwetsbaarheden in het zorgsysteem die de crisis aan het licht heeft gebracht. Al snel was namelijk duidelijk dat Nederland in crisissituaties een groot tekort heeft aan beschermingsmaterialen voor zorgverleners en medische hulpmiddelen voor bijvoorbeeld tests. Een van de oorzaken hiervan is dat beschermingsmaterialen, en medische hulpmiddelen in bredere zin, voor een groot deel 'single use' zijn en na gebruik worden weggegooid. Dit vraagt in een crisis om grote voorraden en/of een grote productiecapaciteit in de EU of NL die nu niet aanwezig zijn. Voor deze kwetsbaarheden zullen oplossingen gezocht moeten worden. Mogelijk liggen deze oplossingen in verduurzaming, waarvoor sowieso een grote opgave ligt voor de zorg en de samenleving als geheel.

Meer specifiek is de vraag welke bijdrage hergebruik (en circulariteit) kan leveren om de kwetsbaarheid van de zorg te verminderen. Hierbij spelen zowel medische (kwaliteit en veiligheid van zorg), ethische (welke risico's zijn acceptabel en welke niet), juridische (welke wetgeving is nodig), bedrijfseconomische (kosten van materialen) als maatschappelijke factoren (draagvlak) een rol. Hierbij onderscheiden we:

- het herverwerken van single use medische hulpmiddelen en persoonlijke beschermingsmiddelen
- circulaire hulpmiddelen- ontworpen voor hergebruik (circulaire hulpmiddelen & beschermingsmiddelen).

Mogelijke onderzoeksvragen:

- Hoe kunnen herverwerking van hulpmiddelen en inkoop van circulaire hulpmiddelen bijdragen aan de crisisbestendigheid van de zorgstelsel? Welke hulpmiddelen komen hiervoor in aanmerking?
- Welke kennis is er over het spanningsveld tussen enerzijds kwaliteit en veiligheid van deze producten (medische hulpmiddelen en persoonlijke beschermingsmiddelen) in de zorg en anderzijds duurzaamheid en kosten?
- Welke kennis is er over de te verwachten ontwikkelingen op het gebied van single use medische hulpmiddelen en persoonlijke beschermingsmiddelen?

- Is er een toekomst voor het herverwerken van de single use medische hulpmiddelen en persoonlijke beschermingsmiddelen? Welke medische, ethische, juridische, bedrijfseconomische en maatschappelijke factoren spelen zijn hier van op invloed?
- Op welke manier kunnen beschermingsmaterialen/medische hulpmiddelen die traditioneel single use producten zijn zo ontworpen worden dat hergebruik mogelijk is? Wat is de stand van de wetenschappelijke kennis hierover? Welke medische, ethische, juridische, bedrijfseconomische en maatschappelijke factoren spelen zijn hier van op invloed?
- In hoeverre kan de ontwikkeling van circulaire medische hulpmiddelen bijdragen aan de financiële houdbaarheid, de kwaliteit en duurzaamheid van ons zorgstelsel? Welke middelen zijn dan het meest kansrijk?
- In hoeverre kan herverwerking van medische hulpmiddelen en of persoonlijke beschermingsmiddelen bijdragen aan de financiële houdbaarheid, de kwaliteit en duurzaamheid van ons zorgstelsel? Welke type hulpmiddelen zijn dan het meest kansrijk?

Opmerking; waarschijnlijk moet deze vraag verder aangescherpt en ingekaderd worden in overleg met diverse partijen en de GR. Deze vraag raakt aan meerdere beleidsterreinen en we hebben nog niet met iedereen kunnen afstemmen. Dit stuk schets de contouren van de adviesvraag.

1 Onderbouwing van de beleidsrelevantie,

- buiten verzoek

buiten verzoek
De Covid-19-pandemie laat nieuwe kwetsbaarheden in het zorgstelsel zien. Die ervaringen zullen mede richting geven aan de contouren van het toekomstige zorgstelsel.
- buiten verzoek
- buiten verzoek
- buiten verzoek
- buiten verzoek

buiten verzoek

- De betekenis van de Covid-19-pandemie voor de inrichting van het zorgstelsel (inclusief de publieke gezondheid) is nog ongewis. Voor alle zorgpartijen heeft de omgang met deze pandemie voorlopig nog de hoogste prioriteit. Het is onwaarschijnlijk dat alles in het zorgstelsel bij het oude blijft. De pandemie laat ernstige kwetsbaarheden in het zorgstelsel zien, bijvoorbeeld op het gebied van de detectiemogelijkheden, de zorgcapaciteit (ICs, personeel), de benodigde materialen (testen, persoonlijke beschermingsmiddelen, geneesmiddelen), de organisatie van de zorg (verdeling schaarse ziekenhuis capaciteit, e-health, toegankelijkheid langdurige zorg) en de internationale afstemming van maatregelen. Nagegaan moet worden hoe het wegnemen van deze kwetsbaarheden op een duurzame manier kan plaatsvinden. Dat vraagstuk geldt ook bij het herstel van andere maatschappelijke sectoren.
- 2 Is er, voor zover bekend, reeds relevant onderzoek gedaan?
Niet bekend.
 - 3 Zijn er al toezeggingen (kamervragen, AO's, anderszins) voor een adviesvraag (al dan niet aan de GR) gedaan? Nee
 - 4 Wanneer dient het advies te zijn opgeleverd? Oktober 2021